

Bas Roels

Podcast

'Maak natuur tot bondgenoot in Integraal Rivier Management'

Maak van alle uiterwaarden van de grote rivieren een aaneengesloten natuurgebied met ooibos, moeras, grasland en struweel. Daar profiteert zowel de natuur als de mens van.

TEKST WIM EIKELBOOM

Dat is het advies van het Wereld Natuur Fonds, ARK Natuurontwikkeling en de natuur- en milieufederaties van Gelderland en Limburg aan de plannenmakers voor het programma Integraal Rivier Management. In het actieplan *Ruimte voor Levende Rivieren* pleiten de gezamenlijke natuurorganisaties voor meer natuur langs de Rijn, Maas, Waal, Nederrijn en IJssel.

Volgens Bas Roels van het Wereld Natuur Fonds is natuur een ondergeschoven kindje in het programma Integraal Rivier Management. 'Natuurontwikkeling is te veel een sluitpost in het denken over een veilig en vitaal riviersysteem voor de toekomst', zegt hij in de H₂O-podcast 'De toekomst van ons water'. "Alle accent ligt op hoogwaterveiligheid en bevaarbaarheid. Wij zeggen: maak de natuur tot bondgenoot. Met vergroting van het areaal riviernatuur haalt Nederland bovendien de wettelijke natuurdoelen en vergroot het de leefbaarheid."

Tegenstrijdigheid

Volgens Roels is het huidige uiterwaardenbeheer 'nogal traditioneel ingesteld'. "De vegetatielegger die Rijkswaterstaat hanteert voor het kort houden van de natuur, geeft veel riviernatuur geen kans om zich te ontwikkelen." Hij bespeurt bij overheden langs rivieren vaak de houding dat natuur en andere functies van de grote rivieren op gespannen voet

staan met elkaar. "Er is geen fundamentele strijdigheid tussen natuur en bevaarbaarheid of veiligheid. Mits je natuuropgaven in volle omvang omarmt." Als alle uiterwaarden tot spontane riviernatuur worden omgevormd, hoeft dat de hoogwaterveiligheid niet in de weg te staan, benadrukt Roels. Het Wereld Natuur Fonds liet onderzoeksbureau HKV Lijn in Water een doorrekening maken welke waterstandsverhoging te verwachten is als alle uiterwaarden natuurlijk zijn ingericht. "Netto is sprake van een waterstandsdeling, met hier en daar een uitzondering van stijgende waterstanden", zegt Roels.

Dat is volgens het actieplan *Ruimte voor Levende Rivieren* te compenseren met een aantal dijkversterkingen, dijkverleggingen en natuurgeulen in de uiterwaarden. "We krijgen van Rijkswaterstaat vaak te horen dat meer riviernatuur niet mogelijk is vanwege de opstuwing. Ons onderzoek laat zien dat die opstuwing prima op te vangen met extra riviervruiming en iets steviger dijken. Tegen marginale meerkosten kunnen dijk in het huidige hoogwaterbeschermingsprogramma steviger worden gemaakt. Dat geeft mogelijkheden om de doorvoercapaciteit te vergroten."

Alle uiterwaarden natuur

Het Wereld Natuur Fonds stelt dat de ontwikkeling van riviernatuur ook goed

is voor het welzijn van ons land. "Als alle uiterwaarden natuur zijn, levert dat een enorm natuurgebied op in de achter- en voortuin van miljoenen burgers, waar volop gerecreëerd kan worden zonder de natuur te schaden. Dat levert talloze nieuwe banen en economie op, verbetert het vestigingsklimaat en is van grote betekenis voor onze gezondheid." Het actieplan zegt niets over de kosten die gemoeid zijn met de natuurontwikkeling en de benodigde maatregelen om hogere waterstanden te compenseren. Experts in de waterwereld schatten dat het neerkomt op minimaal 3 miljard tot 8 miljard euro. Ter vergelijking: Ruimte voor de Rivier kostte destijds 2,5 miljard euro.

PODCAST 'DE TOEKOMST VAN ONS WATER'

Beluister het volledige gesprek van Wim Eikelboom met Bas Roels van het Wereld Natuur Fonds over het actieplan *Ruimte voor Levende Rivieren* in de podcast *De toekomst van ons water*.

